

بررسی سیستم آموزشی بر کاهش تمرکز و انگیزه دانشجویان

مائده نوری‌ها

حدیثه جعفری اوتانلو

گروه مهندسی مواد و متالورژی، کارشناسی، ma.nooiha@yahoo.com

گروه مهندسی مواد و متالورژی، کارشناسی، haisehjafaryotanloo@gmail.com

چکیده

در نتیجه کیفیت آموزشی باید مورد بررسی و ارزیابی بیشتری قرار بگیرد.

با توجه به اینکه میل به شکوفایی استعدادها و توانایی‌ها در هر انسانی وجود دارد، عدم دستیابی به این مهم، موجب یأس و ناامیدی در فرد و کاهش عملکرد وی می‌شود. در دانشجویان هم عواملی مانع دستیابی و شکوفایی استعدادها می‌شود که دلیل شکست‌های پی‌در پی و در نتیجه بروز بی‌انگیزگی و احساس پوچی و بی‌هدفی می‌گردد که پیامد آن افت تحصیلی می‌باشد و در پی آن کاهش عملکرد دانشگاه و پیشرفت توسعه کشور را موجب می‌شوند.

در این پژوهش این عوامل به سه دسته تقسیم می‌شوند: فردی، آموزشی، رفاهی. عوامل فردی شامل تنبلی، فرد، مدرک‌گرایی، غیبت‌های مکرر و عدم حضور به موقع در کلاس، عدم انتخاب رشته تحصیلی درست و علاقه مندی به آن، استفاده بیش از اندازه از شبکه‌های مجازی، عدم برنامه‌ریزی و مدیریت زمان درست و... و عوامل آموزشی شامل: قوانین آموزشی، مدت زمان حضور در کلاس، ارتباط دانشجو و استاد، ارتباط بین صنعت و دروس تئوری و نیازهای صنعت و... و عوامل رفاهی شامل محیط خوابگاه‌ها و... می‌شود.

از آنجایی که بررسی عوامل آموزشی و رفع آن‌ها توسط مسئولین ذیربط امکان‌پذیر می‌باشد لذا در این مقاله به تحلیل این عوامل پرداخته شده است.

افت تحصیلی و عدم انگیزه دانشجویان همواره به عنوان یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های سیستم آموزشی مطرح بوده است. به طور کلی افت تحصیلی، شکست‌های متوالی و کاهش عملکرد در زمینه تحصیلی دانشجو می‌تواند تعریف شود که از عوامل فردی و جانبی ناشی می‌شود. این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی است که طی آن ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشکده مهندسی دانشگاه فردوسی به صورت تصادفی انتخاب شدند و دیدگاه آنان در خصوص عوامل تأثیرگذار بر کاهش انگیزه و رابطه آن با افت تحصیلی جمع‌آوری و به وسیله نرم افزار Excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

مقدمه

یکی از ارزنده‌ترین سرمایه‌های هر کشور نیروی انسانی می‌باشد. از آنجایی که پیشرفت و ترقی هر کشوری در گرو تربیت این سرمایه می‌باشد، در نتیجه نظام آموزشی نقش تأثیرگذاری در این راستا ایفا می‌کند.

از این رو بهبود کیفیت نظام آموزشی به عنوان یکی از اثرگذارترین عوامل توسعه کشورها محسوب می‌شود. از آنجایی که نظام آموزش عالی و دانشگاهها در پرورش نیروی متخصص و آگاه و کارآمد نقش بسیار مهمی در این میان ایفا می‌کنند،

طرح مسأله

فردوسی می‌باشد که به صورت تصادفی و بدون محدودیت جنسی انتخاب شده‌اند. در این راستا پرسشنامه‌ای با محدوده سوالات در رابطه با تأثیر (۱- قوانین آموزشی، ۲- مدت زمان

این مقاله از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد. جامعه آماری ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشکده مهندسی دانشگاه

راه حل پیشنهادی: دروس در بازه های زمانی بیشتر ولی مدت کوتاه تری ارائه گردند.

۳- از آنجایی که انسان موجودی تأثیرپذیر از محیط اطراف و اطرافیان می باشد، انرژی و انگیزه استاد می تواند دریافتی و علاقه مندی دانشجو تأثیر مثبت داشته باشد ۹۱٪ جامعه آماری با این موضوع موافق می باشند.

۴- با توجه به اینکه بیشتر دروس به صورت تئوری آموزش داده می شوند و از آنجایی که رشته های مهندسی با صنعت در ارتباط می باشند، لذا انتظار می رود که ارتباط با صنعت می تواند نقشی اساسی در این راستا ایفا کند که ۹۰٪ جامعه آماری نیز با این موضوع موافق اند.

راه حل پیشنهادی: افزایش تعداد بازدیدهای علمی، معرفی نیازها و مشکلات صنعت توسط اساتید در هنگام ارائه دروس

۵- اکثر دانشجویان در محیط های خوابگاهی در سوئیت هایی با تعداد زیاد افراد (بالای ۱۰ نفر) زندگی می کنند. از آنجایی که کنترل رفت و آمد و برقراری نظم در این مکان ها کار دشواری می باشد لذا برنامه ای مناسب برای خواب و استراحت وجود ندارد و از آنجاییکه کمبود خواب موجب خستگی و عدم تمرکز را فراهم می آورد در نتیجه دانشجویان در یادگیری دچار مشکل می شوند و باید زمان بیشتری را صرف یادگیری کند در حالیکه می تواند این زمان را صرف پژوهش و مطالعه سایر منابع کند. ۶۰٪ جامعه آماری با این موضوع موافق می باشند.

راه حل پیشنهادی: افزایش تعداد اتاق های با تعداد افراد ۲ نفر، کاهش اجاره بهای خوابگاه ها

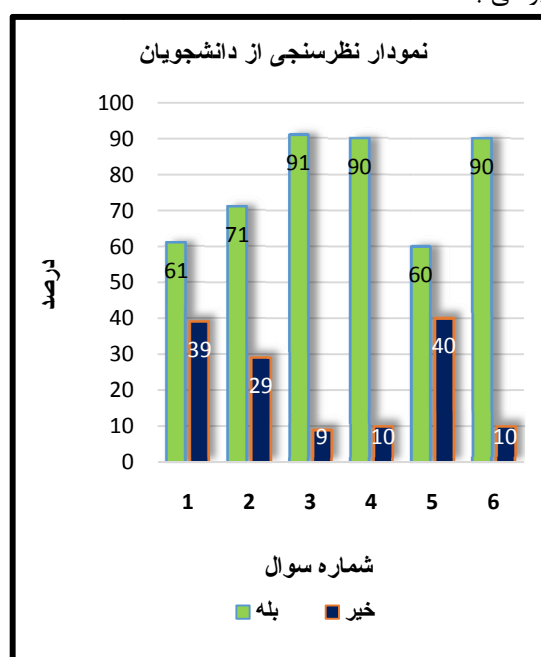
۶- با توجه به اینکه یک استاد راهنما خوب میتواند در مواقع حساس و بحرانی به دانشجو مشورت دهد و در انتخاب مناسب دروس و افزایش انگیزه مساعدت های لازم را به عمل آورد. ۹۰٪ جامعه آماری نیز این موضوع را تصدیق می کند.

راه حل پیشنهادی: ایجاد تدابیر و نظارت از سوی اداره آموزش برای ملاقات الزامی دانشجو و استاد راهنما

نتیجه گیری:

با توجه به نمودار فوق مشاهده می شود اساتید نقش بسیار مؤثری در ارتقاء عملکرد دانشجویان و دانشگاه دارند.

کلاس ها، ۳- روحیه اساتید، ۴- بازدید های علمی، ۵- محیط خوابگاه، ۶- اساتید راهنما بر بازدهی و عملکرد طراحی شد. اطلاعات مربوط به پرسشنامه ها توسط نرم افزار Excel به صورت نمودار رسم شد. نمودار به دست آمده به صورت زیر می باشد.

بحث و راه حل های پیشنهادی:

۱- در قوانین آموزشی امکان هم نیاز کردن دو درس با هم در صورتی که درس پیش نیاز گذرانده نشده باشد وجود ندارد. این قانون زمانی امکان هم نیازی دروس را میدهد که فرد در طی اخذ دو بار متوالی قادر به گذراندن درس پیشنهادی نباشد. از عواقب این قانون عقب افتادن دانشجو از سایر هم دوره ای ها و در نتیجه احساس ناامیدی در فرد و افت تحصیلی می باشد. در این نظر سنجی ۶۱٪ جامعه آماری موافق کاهش انگیزه توسط این قانون می باشند.

راه حل پیشنهادی: حذف این قوانین، دریافت مبلغ از سوی اداره آموزش در برابر اخذ مجدد و هم نیازی درس

۲- با توجه به اینکه بیشتر دروس نیاز به ذهنی پویا و فعال دارند، در نتیجه مدت زمان ۱ ساعت و ۴۰ دقیقه کلاس ها باعث خستگی و کاهش عملکرد دانشجویی می شود. ۷۱٪ از جامعه آماری دلیل کاهش بازدهی خود را مدت زمان طولانی و پی در پی بودن کلاس ها دانسته اند.